

Täysistunto

Torstai 31.3.2022 klo 16.00—17.56

2.1. Suullinen kysymys maahanmuuttopolitiikasta (Mari Rantanen ps)

Suullinen kysymys SKT 58/2022 vp

Suullinen kyselytunti

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Lähdetään kyselytunnille, edustaja Mari Rantanen, olkaa hyvä.

Keskustelu

16.01 **Mari Rantanen ps:** Arvoisa puhemies! Suomeen saapuu nyt ukrainalaisia pakolaisia — lapsia, joiden toinen käsi puristaa äidin kättä ja toinen käsi nallea. He ovat joutuneet jättämään kotinsa Venäjä hyökkäyksen ja pommitusten alta. Heitä meidän tulee auttaa sillä välin, kun isät, pojat ja osa naisistakin taistelevat maansa ja koko Euroopan puolesta.

Suomessa tarvitaan resursseja ukrainalaisten auttamiseen, ja siksi me perussuomalaiset olemme esittäneet, että kiintiöpakolaisuus, jonka kautta tulee henkilöitä lähinnä Afrikasta ja Lähi-idästä, nollataan ainakin toistaiseksi. Resurssit tarvitaan nyt ukrainalaisten auttamiseen. Vielä tärkeämpää on nyt tukkia kaikki elintasosiirtolaisten kanavat. Tätä olemme vaatineet vuosikausia tuloksetta. Arvoisa sisäministeri, jotta rajalliset resurssit riittävät ukrainalaisten auttamiseen, aiotteko nollata kiintiöpakolaisuuden ja tukkia elintasosiirtolaisten kanavat?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ministeri Mikkonen, olkaa hyvä.

16.02 **Sisäministeri Krista Mikkonen** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Todelakin Ukrainasta pakenee nyt valtavasti ihmisiä sodan jaloista. Tällä hetkellä tiedämme, että ainakin noin kymmenen miljoonaa ukrainalaista ja ylikin on joutunut jättämään kotinsa. Heistä valtaosa on siirtynyt Ukrainan sisällä rauhallisempiin osiin, mutta Ukrainan maan rajojen ulkopuolellekin on jo siirtynyt yli neljä miljoonaa ihmistä.

Minusta on hienoa se, että meillä kaikilla on yhteinen halu auttaa Ukrainan sodan jaloista pakenevia ihmisiä ja antaa heille apua ja suojaa. Mutta samanaikaisesti tietysti valitettavasti maailmalla on myös muita kriisejä, ja myös muuallapäin maailmaa ihmiset ovat hädässä, ja he kaipaavat turvaa ja apua. Tämän takia Suomi on nostonut pakolaiskiintiötä tällä hallituskaudella. Se on 1 500 nyt tällä hetkellä, ja pidämme tätä 1 500:n kiintiötä kyllä täysin perusteltuna.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 34/2022 vp

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Pyydän nyt niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Edustaja Rantanen, Mari, olkaa hyvä.

16.03 Mari Rantanen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallitus ei ole siis tässäkään tilanteessa tinkimässä tuumaakaan tavoitteestaan tehdä jopa laittomasta siirtolaisuudesta laillista niin, että koko turvapaikkajärjestelmän tarkoitus romuttuu.

Viimeisimpänä lukuisista turvapaikkajärjestelmän hyväksikäyttöä lisäävistä toimistaan hallitus on luomassa opiskelun kautta kanavan jäädä Suomeen jopa laittomasti täällä oleville tai karkotuspäätöksen saaneille. Vastikään luimme mediasta, kuinka somalimies oli hakenut jo kuusi kertaa turvapaikkaa Suomesta sitä saamatta ja on ollut silti maassamme vuodesta 2015. Samaisessa artikkelissa kerrottiin, kuinka afganistanilaisen turvapaikanhakijan oleskelulupa oli mennyt umpeen hänen lomaillessaan kotimaassaan. [Oikealta: Oho!] Arvoisa sisäministeri, miksette te puutu ulkomaalaislakien ilmeisiin porsaanreikiin, kuten turvapaikkahakemusten jatkuvaan ketjutukseen ja kotimaassa lomailuun, vaan pahennatte järjestelmän hyväksikäyttöä luomalla siihen lisää porsaanreikiä?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Sisäministeri Mikkonen, olkaa hyvä.

16.04 Sisäministeri Krista Mikkonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tällä hetkellä todella tulee paljon pakolaisia Ukrainasta sodan jaloista. Viimeksi — muistamme varmasti kaikki, miten vuonna 15—16 oli valtava määrä pakolaisia liikkeellä — niitä tuli erityisesti Lähi-idästä. Silloin tilanne oli se, että valitettavasti turvapaikkaprosesseissa oli monia ongelmia, [Oikealta: On vieläkin!] siellä oli erilaisia puutteita, ja sen takia meillä on edelleen ihmisiä, jotka eivät ole saaneet käsittelyä noihin turvapaikkahakemuksiinsa, tai on tullut esille asioita, että he ovat joutuneet jättämään niitä uudestaan tai joutuneet tekemään valituksia.

Sen takia meillä on maassa ihmisiä, jotka silloin 15—16 tulivat nuorena, ovat käyneet täällä koulun, ovat opiskelleet ammattiin, ja minusta on äärimmäisen tärkeätä, että näille ihmisille voimme turvata sen, että he voivat jäädä tänne ja heillä on oikeus opiskeluun.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Purra, olkaa hyvä.

16.06 Riikka Purra ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Perussuomalaiset ovat aina kannattaneet lähialueilla tapahtuvaa auttamista. Euroopassa käydään tällä hetkellä sotaa hyvin lähellä Suomea. Totta kai Suomi auttaa näitä pakenevia naisia ja lapsia.

Ukrainalaisille tarjotaan tilapäistä suojelua, eli se tarkoittaa sitä, että sitten kun tämä karmeaa sota lopulta loppuu ja ukrainalaiset ihmiset haluavat palata omaan kotimaahansa jälleenrakentamaan ja tekemään Ukrainalle hyvää tulevaisuutta, he tekevät niin. Turvapaikan pitäisi muutenkin olla tilapäinen: silloin, kun kansainväliselle suojelulle ei ole enää tarvetta, ihmiset palaisivat. Mutta Suomessa valitettavasti on tehty täysin toisenlaisia päätöksiä: tänne kerran tullut tulee aina olemaan täällä. Kysynkin sisäministeriltä: minkä takia Euroopan ulkopuolelta saapuviin ihmisiin ei kohdisteta tällaista tilapäistä tai väliaikaista suojelua kuten ukrainalaisiin?

Pöytäkirjan asiakohta PTK 34/2022 vp

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Mikkonen, olkaa hyvä.

16.07 Sisäministeri Krista Mikkonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Todelakin tämä tilapäisen suojelun direktiivi nyt ensimmäistä kertaa aktivoitiin koko EU:ssa, ja se tarkoittaa sitä, että näille ihmisille on koko EU:n alueella samanlaiset oikeudet ja samanlainen mahdollisuus päästä nopeasti turvaan. Sen ympärille on luotu huomattavasti kevyempi prosessi, jossa kaikki sotaa pakenevat saavat ensin vuoden tilapäisen suojelun statuksen, ja sitten jos tilanne pitkittyy, niin sitä voidaan pidentää puoli vuotta kerrallaan. Tilapäisen suojelun direktiivin ehtona on, että voidaan sanoa tarkkarajaisesti joku maantieteellinen alue, jossa esimerkiksi tapahtuu jonkunlainen katastrofi, luonnonkatastrofi, sota tai muu syy, miksi katsotaan, että siltä alueelta kaikille tulee antaa turvapaikka eikä tehdä sellaista henkilökohtaista arviointia, [Välihuuto perussuomalaisten ryhmästä] joka turvapaikkaprosessissa normaalisti tehdään. Sen takia tämä eroaa niistä aiemmista, [Puhemies koputtaa] että tässä voidaan katsoa, että kaikki sieltä sotaa pakenevat tarvitsevat turvaa. [Sebastian Tynkkynen: Ei vastausta!]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Tavio, olkaa hyvä.

16.08 Ville Tavio ps (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! Samanaikaisesti, kun Suomi nyt valmistautuu ottamaan valtavan määrän ukrainalaisia vastaan, täytyy jotenkin huomioida taloudelliset realiteetit. Perussuomalaisten kansanedustaja Purra on aika hyvin esittänyt, että pakolaiskiintiö laitettaisiin nyt nolnaan — eli jostain säästettäisiin myös maahanmuutossa ja turvapaikanhaussa. Tässä nähdään nyt — en halua jälkiviisastella, mutta nyt nähdään — että olisi kannattanut viimeisen kymmenen vuoden ajanakin, kuten perussuomalaiset ovat esittäneet, tehdä tästä järjestelmästä parempi niin, että tämä olisi niin kuin Kanadassa, jollain tapaa pisteyttävä tai työvoimaperäiseen maahanmuuttoon tähtäävä sen sijaan, että se olisi tällainen elintasopakolaisuuteen tähtäävä.

Tämä hallitus ei ole tehnyt mitään turvapaikanhaun houkuttelevuuden vähentämiseksi. [Eva Biaudet'n välihuuto] Sen sijaan te olette esittäneet nyt, että jopa laittomasti maassa olevista tehdään opiskelijoita tai heille annetaan mahdollisuus opiskella. Tästä äänestetään muuten huomenna eduskunnassa. Perussuomalaiset äänestävät vastaan. Kertokaa edes se, ministeri, miksi laittomasti maassa olevan, [Puhemies koputtaa] karkotuksen saaneen miehen pitäisi jäädä nyt opiskelijaksi Suomeen.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Mikkonen, olkaa hyvä. [Sebastian Tynkkynen: Nyt vastaus sitten!]

16.09 Sisäministeri Krista Mikkonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Niin kuin kerroin, silloin 15—16 meille tuli paljon ihmisiä ja valitettavasti se turvapaikkaprosessi oli monin tavoin puutteellinen. Siellä oli paljon ongelmia tulkkauksessa tai muussa, ja itse asiassa tällä hallituksella olemme halunneet korjata tuon turvapaikkaprosessin laatua niin, että pystyisimme nopeasti tekemään päätökset niin, että niistä tulisi kerralla sentyyp-pisiä, että voisimme olla varmoja siitä, kuka on oikeutettu turvapaikkaan ja kuka ei. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] Noiden vuosien ajalta valitettavasti meillä on tapauksia, että nuorena tänne tullut on täällä käynyt koulunsa, on täällä opiskellut ammattiin, ja kyllä minä katson, että tässä tilanteessa, jos on elämänsä tänne rakentanut, oppinut kielen,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 34/2022 vp

perustanut mahdollisesti perheen ja on mahdollisuus opiskella, meidän kannattaa antaa näille ihmisille se opiskelumahdollisuus, niin että he voivat sitten työllistyä tänne. [Välihuutoja perussuomalaisen ryhmästä]

Ja nyt ukrainalaisten kohdallahan [Puhemies koputtaa] minusta erinomaista on se, että he pääsevät pian heti töihin.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Vikman, olkaa hyvä.

16.10 Sofia Vikman kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Toisaalta myös siellä Ukrainassa on tapahtunut niin, että sota on keskeyttänyt opinnot monelta ukrainalaiselta opiskelijalta, ja tiedämme, että koulutuksella on merkittävä rooli kansakunnan selviämisen kannalta niin sodan aikana kuin maata jälleenrakennettaessa.

Tällä hetkellä Suomessa esimerkiksi Tampereen yliopisto tarjoaa sotaa pakeneville ukrainalaisopiskelijoille maksuttomasti avoimen yliopiston opintoja sekä erillisten opintojen suoriteoikeuksia, ja toisaalta kouluikäisille järjestetään hartiavoimin, kuten kuuluukin, mahdollisuuksia koulunkäyntiin.

Kysyisin hallitukselta: minkälaisia keinoja hallitus on valtakunnallisella tasolla pohtinut tähän korkeakouluopiskelijoiden aseman turvaamiseen ja siihen, että myös korkeakouluopinnot voisivat jatkua [Puhemies koputtaa] Venäjän silmittömästä hyökkäyksestä huolimatta?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ministeri Kurvinen, olkaa hyvä.

16.12 Tiede- ja kulttuuriministeri Antti Kurvinen (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! Kiitän edustajaa erittäin tärkeästä kysymyksestä. Olemme tähän asiaan tarttuneet opetus- ja kulttuuriministeriössä niin korkeakouluopiskelijoiden kuin tutkijoidenkin tilanteen osalta, että voisimme myös heitä erityisesti auttaa, kun he Ukrainasta pakenevat tämän raakalaismaisen sodan jaloista. Meillä on täällä opetus- ja kulttuuriministeriössä valmistelussa niin sanottu Ukraina-paketti korkeakouluopiskelijoita ja tutkijoita varten, jotta heillä olisi mahdollisuus jatkaa omia opintojaan ja työtään myöskin Suomessa. Olemme käyneet keskustelua valtiovarainministeriön kanssa mahdollisista lisäresursseista korkeakouluille, jotta tämä paketti voidaan hyvin toteuttaa. Tulen luonnollisesti kertomaan julkisuuteen ja eduskunnalle sitten niistä yksityiskohdista, kun olemme saaneet tämän paketin valmiiksi ja sitten — mahdollisesti lisätalousarviossa esimerkiksi — siihen voimavarat.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Laiho, olkaa hyvä.

16.13 Mia Laiho kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Venäjän hyökkäys Ukrainaan on aiheuttanut humanitaarisen kriisin, joka näkyy pakolaisaaltona Euroopassa, ja Suomeen on odotettavissa jopa kymmeniätuhansia pakolaisia. He tarvitsevat myös terveydenhuollon palveluja. Huomenna on alkamassa hoitajien lakko kuudessa sairaanhoitopiirissä, ja se uhkaa laajentua kahden viikon kuluttua 13 sairaanhoitopiiriin. Yliopistosairaaloiden johtajaylilääkärit ovat esittäneet eilen vakavan huolen potilaiden terveyden ja hengen vakavasta vaarantumisesta, kun heidän huoltansa kriittisen henkilöstön tarpeesta ei ole huomioitu. Kaikki kiireetön hoito on myös siirtymässä lakon takia: muun muassa HUSissa perutaan lähes kaikkien kiireettömät ajat lakon takia. Kysynkin: miten hallitus aikoo tur-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 34/2022 vp

vata kansalaisten kiireellisen hoidon ja myös ukrainalaisten tarvitsemat terveyspalvelut lakon aikana?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Lindén, olkaa hyvä.

16.14 Perhe- ja peruspalveluministeri Aki Lindén (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Korona, sen aiheuttama hoitovelka, ukrainalaiset pakolaiset ja heidän hoitotarpeensa sekä nyt huomenna alkava lakko ovat kyllä todella huolestuttava yhtälö. Tilannehan on ollut sellainen, että noin 5–10 vuoden välein meillä on terveydenhuoltoalalla ollut lakkoja — aina niistä on selvitty, yleensä jonot ovat pidentyneet. Nyt erityinen huoli minulla koskee sitä, niin kuin kysyjälläkin varmasti, että viimeisten tietojen mukaan ei olla osoitettu riittävästi henkilöstöä suojelutyöhön, kiireellisten potilaiden hoitoon. Tänä aamuna siitä saamani informaatio aluehallintoviranomaisten kautta — ei siis kummankaan työmarkkinaosapuolen kautta — on ollut erittäin huolestuttavaa, siinä määrin huolestuttavaa, että se näyttää uhkaavan henkeä ja terveyttä. Olemme kiireellisesti käynnistäneet lainsäädäntövalmistelun, jolla voimme näissä konkreettisissa tilanteissa turvata sen, että suojelutyötä saadaan riittävästi. [Puhemies koputtaa] Se ei ole puuttumista tähän työtaisteluun vaan nimenomaan suojelutyön varmistamista.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Östman, olkaa hyvä.

16.15 Peter Östman kd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Aiempiin sotiin ja pakolaiskriiseihin verrattuna monen on helppo samaistua ukrainalaisten tilanteeseen jopa niin vahvasti, että tilanne herättää vanhemmassa väestössä sotamuistoja, ja suomalaiset haluavat auttaa. Tilapäisen suojelun myötä ukrainalaiset saavat tai heidän tulisi saada automaattisesti työskennellä Suomessa, eli nyt ei mitata pakolaisten kykyä työllistyä ja integroitua vaan suomalaisen yhteiskunnan kapasiteettia työllistää ja integroida. Onko viranomaisilla valmiuksia myöntää työlupia? Ovatko suomalaiset työmarkkinat valmiina? Onko hallituksella suunnitelmia ratkaista mahdolliset kohtaanto-ongelmat työmarkkinoilla? Tilanteen hallinta vaatii paitsi suomalaisten avoimia sydämiä ja lompakkoja myös pitkälle kantavia poliittisia toimia ja päivityksiä viranomaisprosesseihin. Onko hallituksella valmiuksia vastata tähän?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ministeri Haatainen, olkaa hyvä.

16.16 Työministeri Tuula Haatainen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Tämä kysymys on todella tärkeä — kuinka voimme mahdollisimman sujuvasti ja nopeasti saada nämä ihmiset, jotka Ukrainasta pakenevat, kiinni normaaliin arkielämään — ja työ on siinä ihan olennainen asia.

Ensinnäkin nämä pakenevat ihmiset ovat ensisijaisesti naisia — 80 prosenttia heistä on naisia. Puolet näistä pakenevista tänne tulevista on lapsia. Nyt on olennaista, että työ ja perhe yhteensovitetaan eli kunnat antavat päivähoitopaikan ja lapset pääsevät perusopetukseen. TE-toimisto on se paikka, joka ensisijaisesti sitten auttaa työllistymään. Me olemme juuri käyneet ministeriössä keskustelut ja laadimme tässä yhteistyössä myös muun muassa suurimpien kaupunkien kanssa menettelytavat, joilla tämä olisi sujuvaa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 34/2022 vp

Nyt tämän tilapäisen suojelun oikeuden statuksen kautta oikeus työhön on olemassa. On kritisoitu, että siinä prosessissa on ollut nyt viiveitä, mutta siellä on normaali menettely. Tämä on yhtäkkisesti tullut [Puhemies koputtaa] sinne Migriin, joten se vie nyt jonkun aikaa, mutta siihenkin ollaan etsimässä nopeampaa keinoa päästä kiinni sitten heti, jotta he voivat työllistyä.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Reijonen, olkaa hyvä.

16.17 Minna Reijonen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Me haluamme auttaa ukrainalaisia ja tiedämme, että siellä on kova hätä. Päätöksentekoa täytyy pystyä muuttamaan silloin, kun on sen aika. Nyt te olette antamassa tänne turvapaikkoja, jopa lailistamassa laittomuutta. Tämä tuntuu aivan ihmeelliselle. [Välihuutoja vasemmalta] Jos ihminen on saanut kielteisen päätöksen, että ei voi jäädä tänne, ja on saanut myös toisen kielteisen päätöksen, ja sen jälkeen on tullut kolmas kielteinen päätös ja neljäs, jopa viides ja jopa kuudes, niin on selvää, että siellä on joku syy, miksi ei ole saatu oleskelulupaa. Sielähän voi olla taustalla esimerkiksi kenties vaikka joku rikos.

Eikö nyt olisi oikeasti aika panostaa siihen, että nämäkin varat käytettäisiin enemmän siihen, että lähellä tarvitaan apua? Nyt Ukrainassa tarvitaan apua. Me voisimme antaa enemmän tukea Ukrainaan. [Puhemies koputtaa] Oletteko valmis tulevaisuudessa muuttamaan tätä systeemiä?

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Mikkonen, olkaa hyvä.

16.19 Sisäministeri Krista Mikkonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Me haluamme todella nyt auttaa ukrainalaisia, ja on tärkeää, että esimerkiksi nämä prosessit, mistä edustaja Östman äsken puhui, saadaan vielä sujuvammiksi ja nopeammiksi niin, että voimme apua antaa mahdollisimman pikaisesti. Ja haluan tässä vaiheessa myös jo kiittää monia kuntia, jotka ovat tarttuneet hyvin ripeästi tähän tarpeeseen ja järjestäneet esimerkiksi asuntoja ja myös työpaikkoja, kouluja lapsille, varhaiskasvatusta. Tämä on todella tärkeää.

Tietysti samanaikaisesti meidän täytyy muistaa, että kriisejä on muuallakin ja me voimme myös antaa turvaa muualla, ja sen takia tätä kiintiöpakolaisjärjestelmää olemme kasvattaneet. Se, että normaalissa turvapaikkaprosessissa aina tehdään tämä henkilökohtainen arvio ihmisen osalta, on ero nyt tähän ukrainalaisten tapaukseen. Kaikki, jotka sieltä pakenivat sotaa, saavat tilapäistä suojelua.

Ja totta kai on myös tärkeää huolehtia siitä, että meidän turvapaikkajärjestelmäämme ei käytetä väärin. [Puhemies koputtaa] Sen takia myös tämä paluu niiden osalta, jotka eivät ole turvapaikkaan oikeutettuja, on yksi asia, mitä kehitetään.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Sarkomaa, olkaa hyvä.

16.20 Sari Sarkomaa kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Venäjän häikäilemätöntä hyökkäyssotaa pakoon lähtevät ovat tosiaan pääosin lapsia, nuoria ja heidän äitejään. Kokoomus pitää erittäin tärkeänä sitä, että perheet pääsevät mahdollisimman pian toipumaan ja niin tavalliseen arkeen kuin mahdollista. Kukaan ei vielä tiedä, kuinka kauan tämä tilapäinen oleskelu jatkuu.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 34/2022 vp

Varsinkin pienille vastaanottokeskus on hyvin haastava paikka, ja vastaanottokeskusten avaaminen kestää. Erityisesti Helsingin kaupungissa me olemme toivoneet, että valtio päättäisi nopeasti sellaisesta mallista, että kunnille annettaisiin mahdollisuus hoitaa vastaanottopalveluita ilman vastaanottokeskuksen perustamista eli tänne tulleet pakolaiset voitaisiin majoittaa muuallekin kuin pakolaiskeskuksiin ja valtio sitten korvaisi nämä kunnille aiheutuneet kustannukset. Myös Kuntaliitto on tätä toivonut. Kysynkin: onko asia valmistelussa, ja milloin päätös tästä on mahdollista saada? Meille tulee koko ajan yhä enemmän Ukrainasta pakolaisia. [Puhemies koputtaa] On tärkeää, että voimme heitä asianmukaisesti auttaa, [Puhemies: Kiitoksia!] ja toivon, että tässä tehdään yhteistyötä kuntien ja erityisesti Helsingin kanssa.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Ministeri Mikkonen, olkaa hyvä.

16.21 Sisäministeri Krista Mikkonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos edustaja Sarkomalle todella tärkeästä kysymyksestä. Nimenomaan näin me haluamme toimia. Me olemme perustaneet uusia vastaanottokeskuksia jo 22, mutta pääosa tänne tuleista ukrainalaisista sotapakolaisista majoittuu muualle kuin vastaanottokeskuksiin, nimenomaan asuntoihin, kuntien järjestämiin asuntoihin tai yksityismajoitukseen, perheensuomaisiin paikkoihin, ja tämä on meidän tarkoituksemmekin. 75 prosenttia taitaa olla nyt nimenomaan tämäläisessä majoituksessa.

Ja me olemme luomassa kuntien kanssa sitä mallia, millä voimme kunnille korvata. Meillä alusta asti on tehty hyvin laajasti eri ministeriöiden kanssa yhteistyötä, Kuntaliitto on ollut mukana siinä, suurimmat kaupungit ovat olleet mukana siinä, että löydämme tällaisen sujuvan, kätevän mallin, jolla voimme korvata kunnille tästä aiheutuvia kustannuksia. Me olemme luvanneet, että nämä kustannukset korvataan, ja me toivottavasti [Puhemies koputtaa] saamme jo tämän viikon aikana tuon mallin lopullisesti päätettyä. [Sari Sarkomaa: Hienoa!]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Heinäluoma, olkaa hyvä.

16.22 Eveliina Heinäluoma sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kyllä tämä perussuomalaisten puhe on kylmäävää kuultavaa, sillä kyllähän pakolainen on pakolainen riippumatta siitä, mistäpäin maailmaa hän on tulossa, [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] ja vaikka tämä sota Euroopassa on meitä kaikkia järkyttänyt ja on hirvittävää seurata ihmisten hätää siellä, niin silti sota Ukrainassa ei poista sotia, konflikteja muualta maailmasta. [Sebastian Tynkkynen: Lomia Somaliassa!] Nyt onkin tärkeää, että koko Eurooppa ja myös suomalaiset ovat kokoontuneet ukrainalaisten tueksi.

Ja on totta, että hallitus on tarttunut toimeen myöskin suomalaisen hyvinvointivaltion turvaamiseksi tulevaisuudessa. Haluamme sekä houkutella tänne Suomeen lisää opiskelijoita että parantaa heidän edellytyksiään työllistyä Suomeen, ja siksi tämä hallituksen esitys onkin tärkeä.

Haluaisin kysyä vielä ministeriltä: mitä teette, jotta nämä hakemusten käsittelyt sujuvat hyvin, koska tiedämme, [Puhemies koputtaa] että Maahanmuuttovirastossa on tällä hetkellä paljon painetta?

Pöytäkirjan asiakohta PTK 34/2022 vp

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ministeri Mikkonen, olkaa hyvä.

16.23 Sisäministeri Krista Mikkonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Todella, samanaikaisesti kun meille tulee nyt Ukrainasta sotapakolaisia, on tärkeää varmistaa se, että myös muutoin erilaiset lupakäsittelyt ovat sujuvia, puhutaan sitten työperäisestä maahanmuutosta, puhutaan sitten tänne aviopuolisona tulevista tai muista ihmisistä, jotka tarvitsevat luvan täällä oleskeluun. Maahanmuuttovirastossa on nyt pitkäjänteisesti tehty sitä työtä, että pystytään prosesseja entistä paremmin automatisoimaan, niin että pystymme sujuvasti antamaan lupia niille ihmisille, jotka ovat siihen oikeutettuja, ja saamme prosesseja merkittävästi nopeutettua. Yksi haaste on se, että meillä on edelleen sieltä aiemmilta vuosilta kertynyt valtavasti lupia ruuhkajonoon, ja nyt on mennyt paljon aikaa näitten ruuhkien purkamiseen, jotta sitten päästään siihen päiväkohtaiseen ja reaaliaikaiseen prosessien nopeuttamiseen. Tätä työtä tehdään koko aika, [Puhemies koputtaa] ja tämä on äärimmäisen tärkeää.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Myönnän vielä lisäkysymyksen alkuperäisen kysymyksen esittäjälle. Edustaja Mari Rantanen, olkaa hyvä.

16.25 Mari Rantanen ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä on käynyt hyvin nyt selväksi, että hallitus ei aio varata pakolaiskiintiötä ukrainalaisten käyttöön, [Inka Hopsun välihuuto] kotimaassa lomailua ei aiota tilkitä, hakemustehtäily jatkuu, ja kuten tässä kuulimme, niin hallitus jopa antaa paremmat opintososiaaliset edut EU:n ulkopuolelta tuleville, jotka voivat opiskella toimeentulotuella, kun suomalaiset ottavat tässä kohtaa opintolainaa. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] Melkoista on, että te olette pääsääntöisesti kyllä lisänneet maahantuloa, maassaoloa mutta minkäänlaisia tekoja ei ole teiltä näkynyt maasta poistumisen tai maasta poistamisen osalta.

Mutta oltaisiin tässä yhteydessä esiin, kun te, ministeri Mikkonen, viittasitte tässä 2015—16 tulleeisiin ja kerroitte, että kun prosessit ovat olleet niin huonot, niin he ovat edelleen täällä. He ovat saaneet kielteisiä päätöksiä, ja niin kuin tiedätte, he ovat hakeneet useita kertoja turvapaikkoja, ja nyt te haluaisitte erillislailla laillistaa heidän täällä olemisensa, mihin äsken viittasitte. [Puhemies koputtaa] Onko hallitus nyt todella tästäkin jo sopinut, että te aiotte nämä laittomasti maassa olevat laillistaa? [Jukka Gustafsson: Neljäs kerta sama kysymys!]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ministeri Mikkonen, olkaa hyvä.

16.26 Sisäministeri Krista Mikkonen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Turvapaikkapolitiikka on tietysti kokonaisuus. On tärkeätä, että me Euroopassa löydämme yhteisiä ratkaisuja, ja tähän teemme koko aika työtä [Perussuomalaisten ryhmästä: Vastatkaa kysymykseen!] liittyen sekä niihin prosesseihin mutta myös näihin paluusiin, jotka ovat yksi osa prosessia. Silloin, kun ihminen ei ole oikeutettu turvapaikkaan, tietysti täytyy varmistaa, [Sebastian Tynkkynen: Opiskelupaikka!] että hän ei käytä tätä järjestelmää väärin. Samanaikaisesti täytyy huolehtia, että on myös muita mahdollisuuksia ja laillisia keinoja tulla eri maihin. Me Suomessakin tarvitsemme työperäistä maahanmuuttoa. Toisaalta on

Pöytäkirjan asiakohta PTK 34/2022 vp

aivan selvää, että jos meillä on täällä ihmisiä, jotka ovat tänne jo kotoutuneet, oppineet kiel-
len ja ehkä opiskelleet ammatinkin, niin me voimme varmistaa, että heillä on muita väyliä
saada tänne opiskelu- tai työlupaa kuin se turvapaikka, koska se ei selvästikään kaikille ole
se oikea väylä. [Sebastian Tynkkynen: Ei tietenkään!] Tämän eteen teemme työtä [Puhe-
mies koputtaa] ja samanaikaisesti me haluamme varmistaa, että meidän turvapaikkajärjes-
telmämme on toimiva.

Kysymyksen käsittely päättyi.